

“La democràcia idíl·lica no existeix”

Avner Eisenberg, o ‘Avner The Eccentric’, representà el clown en estat pur. Al llarg de la seua carrera ha treballat amb alguns dels grans mestres de l’escenari, però ha preferit crear una escola pròpia basada en la recerca personal i en la participació del públic.

Sempre busca la complicitat del públic quan és a l’escenari. En el seu espectacle fa servir els recursos clàssics que desporten la riulla dels menuts i evoca la història, la política i la religió per interessar els grans. Jueu resident als EUA, admet l’existència d’un humor jueu, encara que no li agrada gaire. Avner Eisenberg ha visitat durant el passat mes de setembre la Mostra

de Mím de Sueca i la Fira de Teatre de Tàrraga, i ha aconseguit captivar el públic mostrant el seu *savoir faire*.

—*Ha treballat amb els grans mestres de l’escenari, però ha passat dècades treballant en solitari. Es podria dir que ha creat escola pròpia?*

—Jacques Lecoq, a França, i Carlo Clementi, a Califòrnia, són les

meves fonts originals. Lecoq dominava totes les tècniques del teatre i, encara que puga parèixer contradictori, era un mestre que parlava moltíssim a classe. De tots dos, en vaig aprendre molt, però em vaig especialitzar en el llenguatge i en les formes de fer del clown i, per tant, de la representació en solitari, conceptualment i gestual. Amb ells vaig arribar a les tècniques clàssiques

de les màscares de la comèdia de l'art i per això considere que tinc una formació més aviat clàssica. A partir d'ací, la meua recerca se centra en la màscara personal, la meua en el meu cas. I, com a professor, en les màscares de cadascú. En un moment de la meua trajectòria professional vaig prescindir del nas vermell i redó, típic dels clowns, encara que no deixe de formar part del meu parament. I crec que és ací que va apuntar realment la meua personalitat artística. El nas vermell representa la petita màscara de la rialla, i vaig voler llevar-me'l en la meua recerca.

Sobre les diferències entre els meus mestres i jo, crec que allà on ells tenien un sistema de treballar, el meu consisteix precisament a desmuntar tot sistema prèviament establert.

—*El públic nord-americà el coneix per una peça que va triomfar a Broadway, Excepcions a la gravetat. Per què es presenta al País Valencià amb aquest espectacle?*

—*Excepcions a la gravetat* va tenir molt bona acceptació els anys 84 i 85 a les sales de Broadway. Crec que resumeix la meua faena i la meua visió del que ha de ser el clown, és a dir, jo mateix i la meua recerca. Aquest espectacle, que he portat a tot arreu del món, necessita les tècniques del teatre del gest, del clown i de la màgia, però són les improvisacions i el contacte amb el públic que el fan atractiu a tots els públics.

—*El curs que ha fet a la Mostra Internacional de Mim de Sueca tractava de la recerca del clown que tots duem a dins...*

—El meu parer és que la recerca del clown que cadascú duu a dintre es relaciona amb la recerca de la humanitat en conjunt. La majoria tenim el convenciment que vivim en una democràcia i en una política igualitàries, però, malauradament, no és així; la veritat és que hi ha unes jerarquies ben afermades pertot arreu, tant en l'àmbit interpersonal com en l'àmbit institucional; de fet, les relacions són una cadena d'a-

nelles diferents. I són aquestes relacions disfuncionals de la societat d'avui que tracte de portar a l'escenari. Prove de parlar-hi de les relacions d'amistat com d'unes relacions de dependència i tracte de desmuntar la idea general que vivim instal·lats en una democràcia idíl·lica.

El clown ho observa tot des d'un punt de vista més optimista i, si volem, més ingenu, però menys esclau. Si, per exemple, una taula es trenca, la seua reacció no és de posar-se les mans al cap, sinó de fer un somriure i demanar-se com la pot recompondre. El clown és bo per ell mateix, com ho és la democràcia. No hi ha problemes per al clown i, si n'hi ha, mirar de resoldre'ls.

"El clown ho observa tot des d'un punt de vista més optimista i, si volem, més ingenu, però també menys esclau".

—*El llenguatge del clown és obert a les interpretacions personals. Això el fa ambigu?*

—El clown és diferent en cada cas, i per tant, cadascú n'ha de fer una recerca personal. Això en pot fer, aparentment, un personatge polifacètic, però, en realitat, és un personatge del tot compacte i sòlid que té idees molt clares sobre les coses, és optimista sobre les noves situacions i les explica de la forma més directa possible. No hi ha clown sense el seu públic ni sense problemes a resoldre; és per això que utilitza constantment la mirada per implicar el públic en allò que fa.

—*Ha influït la religió la seua trajectòria professional?*

—La meua última incursió en aquest camp ha estat amb el *Ghetto*, de Joshua Solbol, una obra que tracta dels problemes dels jueus a Israel. Cal dir que va tenir un gran èxit entre els jueus de Lituània. Als qui defensen l'existència d'un humor jueu, fi i irònic —que realment existeix—, he de dir-los que, a mi, no em fa gaire gràcia. De totes maneres, és un humor que ve a dir que hem de saber riure'ns de nosaltres mateixos; és un humor lligat, a més, al medi. En resum, que si la taula es trenca, no cal fer-hi mala cara, sinó mirar la forma d'alçar-la per poder continuar menjant.

—*És un humor intranscendent, el del clown?*

"Als qui defensen l'existència d'un humor jueu, fi i irònic, he de dir-los que, a mi, no em fa gaire gràcia. De totes maneres, és un humor que ve a dir que hem de saber riure'ns de nosaltres mateixos".
"Si una taula es trenca, no cal fer-hi mala cara, sinó mirar la forma d'alçar-la per poder continuar menjant".

RAFA GIL

—No, ben a l'inrevés. Pel clown tornar a muntar la taula és un problema molt seriós i sobre el qual posa tot el seu enginy per tal de muntar-la de nou.

—*L'epítet d'excèntric és intencionat?*

—Una persona excèntrica és, al meu parer, qui tracta de desmarcar-se dels altres. Així m'agrada que siga el meu humor. El clown fa coses perquè espera alguna resposta per part del públic. Així hi ha un espai definit entre el clown i el públic. El clown tracta d'irrompre en aquest espai particular, íntim, de cada una de les persones que integren el públic, un espai que no li pertany.

Paula Reig